فهرست مطالب

۵	ي با مفاهيم اوليه	اشناي	١
۵	كيوبيت	١.١	
۵	۱.۱.۱ كيوبيت واحد		
٨	۲.۱.۱ کیوبیتهای چندتایی		
٩	اندازه گیری در فضای هیلبرت	۲.۱	
٩	vector bloch 1.Y.1		
۱۱	گیتهای کوانتومی	٣.١	
۱۱	۱.۳.۱ انواع گیت کوانتومی		
۱۹	gate Swap 7.۳.1		
۲۱	مدارهای کوانتومی	4.1	
74	۱.۴.۱ نحوهی نمایش مدارهای کوانتومی		
		4.	
20	ەنويسى كوانتومى	برناما	٢
۲۵	کامپیوترهای کوانتومی در مقابل کامپیوترهای کلاسیک	1.7	
46	شبیهسازی کلاسیک در مقابل کامپیوتر کوانتومی	۲.۲	
۲٧	۱.۲.۲ تفاوت کامپیوترهای کوانتومی و شبیهسازهای کلاسیک		
۲۸	شبیهسازی کلاسیک	٣.٢	
4 9	كامپيوتركوانتومي IBM و زبان برنامهنويسي QisKit	4.4	
۲۹	۱.۴.۲ معرفی QisKit		
۲۹	۲.۴.۲ کدنویسی به زبان QisKit		
۲۹	۳.۴.۲ قواعد نوشتاری و ساختار داده		
۳.	۴.۴.۲ پیادهسازی گیتهای کوانتومی		

فهرست مطا			۲
	فهرست مطا	فهرست مطا	فهرست مطا

٣	ريتم هاى كوانتومى	٣ الگو
۳	موازی سازی کوانتومی	١.٣
Υ	۱.۱.۳ مدل محاسباتی استاندارد	
Υ	مدل کوئری	۲.۳
΄۸	معرفی و پیاده سازی الگوریتم دوچ	٣.٣
΄۸	۱.۳.۳ مسئلهی دوچ	
۹	۲.۳.۳ الگوريتم دوچ	
٣	^ه سازی پدیدههای کوانتومی	۴ شبیا
٣	درهمتنیدگی و حالات بل	1.4
۵	۱.۱.۴ درهمتنیدگی	
٧	رمزگذاری متراکم کوانتومی	۲.۴
	دورېرى	

فهرست مطالب وهرست مطالب

مقدمه

در عصر حاضر بواسطهی رشد و توسعهی نظریهی اطلاعات کوانتومی و سرمایه گذاری های مالی و انسانی بسیار در این زمینه، شاهد افزایش تعداد علاقمندان به این حوزه هستیم. در این پا

۴ فهرست مطالب

فصل ۱

آشنایی با مفاهیم اولیه

۱.۱ کیوبیت

یک کیوبیت^۱، معادل یک واحد اطلاعات کوانتومی میباشد. این مفهوم معادل مفهوم کلاسیک بیت^۲ میباشد. به طور کلی هر کیوبیت حاوی دو بیت اطلاعات است. برای تبیین یک کیوبیت از خصوصیات سامانه های کوانتومی، بهرهمیبریم. کیوبیت یک سیستم کوانتومی با فضای دوبعدی است. برای تعیین این دوبعد میتوان از یکی از خصویات سامانه های کوانتومی استفاده کرد.

١٠١٠١ كيوبيت واحد

برخلاف بیت ها که مقادیر ثابت ، یا ۱ را به خود میگیرند؛ یک کیوبیت میتواند در یک حالت «برهمنهی کوانتومی"» باشد؛ این بدان معناست که یک کیوبیت بواسطهی مشاهده ناظر به یکی از حالات ، یا یک تبدیل شود. این مهمترین مزیت استفاده از کیوبیتهاست.

Qubit'

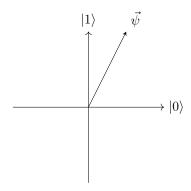
Binary Bit[†]

Quantum Superposition ^{r}

بیان ریاضی یک کیوبیت ،در حالت برهمنهی، به شرح زیر است:

$$\begin{cases} |\psi\rangle = \alpha|0\rangle + \beta|1\rangle \\ \alpha^2 + \beta^2 = 1 \end{cases}$$

کتهای $\langle 0 | e \rangle$ بیانگر پایههای فضای محاسباتی هستند؛ و مقادیر α^2 و α^2 بیانگر احتمال وقوع هر یک از این حالات، در صورت مشاهده، میباشند. نمایش بردار ψ به شکل زیر است:

در بسیاری از مواقع برای سهولت در محاسبات، عملگرها و حالات کوانتومی به کمک ماتریسها نمایش داده می شوند. فرم ماتریسی هر یک از حالات ذکر شده در بالا به شرح زیر است:

$$|1\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \qquad |0\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \qquad (1.1)$$

برای تعریف کیوبیت ها، راه های زیادی وجود دارد، حالات قطبش فوتون،اسپین الکترون،یا سطوح انرژی اتم،هریک میتوانند تعیین کنندهی بردارهای فضای کیوبیت باشند.

به طور کلی، حالت کیوبیت یک بردار واحد در فضای برداری دو بعدی پیچیده است.

Computational Basis Vectors[†]

۱.۱. كيوبيت

در بیشتر مدل های انتزاعی ما از جهان، یک ارتباط مستقیم بین عناصر انتزاع و دنیای واقعی وجود دارد. درست همانطور که طرح های یک معمار برای یک ساختمان با ساختمان نهایی مطابقت دارد. فقدان این ارتباط مستقیم در مکانیک کوانتوم باعث می شود که درک رفتار سیستم های کوانتومی دشوار باشد؛ با این حال، یک ارتباط غیرمستقیم وجود دارد، زیرا می توان حالت های کیوبیت را دستکاری و تبدیل کرد به وضعیتهایی که منجر به نتایج اندازه گیری می شود. نتایج حاصل از اندازه گیری به خواص مختلف حالت بستگی دارد. بنابراین، این حالت های کوانتومی دارای پیامدهای واقعی و قابل آزمایش تجربی هستند.

مفهوم کیوبیت، با «فهم رایج» ما از جهان فیزیکی اطراف ما مغایرت دارد. یک بیت کلاسیک مانند سکه است: یا رو یا پشت. برای سکه های غیراایده آل، ممکن است حالت های واسطه ای مانند قرار گرفتن آن روی لبه وجود داشته باشد، اما در حالت ایده آل می توان آنها را نادیده گرفت.

در مقابل، یک کیوبیت می تواند در یک طیف پیوسته از حالت ها بین $\langle 0|$ و $\langle 1|$ وجود داشته باشد - تا زمانی که مشاهده شود. بار دیگر تاکید می کنیم که وقتی یک کیوبیت اندازه گیری می شود، فقط یکی از اازمقادیر $\langle \cdot \cdot \rangle$ یا $\langle \cdot \cdot \rangle$ را به عنوان نتیجه اندازه گیری می دهد. به عنوان مثال، یک کیوبیت می تواند در حالت $\langle 1|+\langle 0|$ باشد، که به این معنی است که با احتمال $\langle \cdot \cdot \cdot \rangle$ می تواند به عنوان $\langle \cdot \cdot \cdot \rangle$ اندازه گیری شود.

$$\frac{1}{\sqrt{2}}|0\rangle + \frac{1}{\sqrt{2}}|1\rangle$$

حالت $\langle +|$ حالتی از کیوبیت است که با یک بردار ۲ بعدی واحد نشان داده می شود. این حالت، زمانی که اندازه گیری شود، نتیجه ۰ را ۵۰ درصد از زمان و نتیجه ۱ را ۵۰ درصد از زمان می دهد. این حالت را می توان به عنوان یک ترکیب خطی از دو حالت پایه $\langle 0|$ و $\langle 1|$ در نظر گرفت.

این حالت به دلیل عجیب بودنش جالب است. حالت های پایه $\langle 0 | e \rangle$ تنها حالاتی هستند که می توانند به طور مستقیم مشاهده شوند. حالت $\langle + | ,$ با این حال، یک حالت ترکیبی است که به طور مستقیم قابل مشاهده نیست. تنها زمانی می توان آن را مشاهده کرد که اندازه گیری شود.

با وجود غیرقابل مشاهده بودن، حالت $\langle + |$ واقعی است. وجود آن توسط آزمایشات به طور گسترده ای تأیید شده است. همچنین می توان از آن برای انجام محاسبات کوانتومی استفاده کرد.

در آینده، ممکن است حالت (+| برای اهداف مختلف دیگری نیز استفاده شود. به عنوان مثال، می تواند برای ذخیره اطلاعات یا برای ایجاد ارتباطات امن استفاده شود.

۲.۱.۱ کیوبیتهای چندتایی

Hilbert space is a big place.

- Carlton Caves

فرض کنید دو کیوبیت داریم. اگر این دو بیت کلاسیک بودند، چهار حالت ممکن وجود داشت: مرکن وجود داشت: 1.00 (1.00) (1

$$|\Psi\rangle = a|00\rangle + b|01\rangle + c|10\rangle + d|11\rangle$$

جایی که ،a و c b، a و d دامنه های چهار حالت را نشان می دهند. دامنه ها می توانند هر عدد مختلطی باشند، اما معمولاً به گونه ای نرمال می شوند که مجموع آنها برابر ۱ باشد. این بدان معناست که بردار حالت یک حالت کوانتومی معتبر را نشان می دهد و کیوبیت ها به طور مساوی احتمال اندازه گیری در هر یک از چهار حالت محاسباتی را دارند.

به عنوان مثال، بردار حالت:

$$|\Psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}|00\rangle + \frac{1}{\sqrt{2}}|11\rangle$$

یک سیستم دو کیوبیتی را نشان می دهد که در یک برهمنهی مساوی از حالت های ۰۰ و ۱۱ است. این بدان معناست که کیوبیت ها به طور مساوی احتمال اندازه گیری در حالت ۰۰ یا ۱۱ را دارند.

بردار حالت یک سیستم دو کیوبیتی را می توان برای محاسبه احتمال اندازه گیری کیوبیت ها در هر یک از چهار حالت محاسباتی استفاده کرد. به عنوان مثال، احتمال اندازه گیری کیوبیت ها در حالت ۰۰ با فرمول زیر داده می شود:

$$P(|00\rangle) = |a|^2 = \frac{1}{2}$$

احتمال اندازه گیری کیوبیت ها در هر حالت دیگر را می توان به روشی مشابه محاسبه کرد.

نتیجه اندازه گیری $|a_x|^2$ با احتمال $|a_x|^2$ با احتمال کیوبیت ها اختیا حالت کیوبیت ها $|\Psi\rangle=1$ با احتمال $|a_x|^2$ با احتمال $|a_x|^2$ با این بدان معناست که اگر ما یک سیستم دو کیوبیتی را در حالت $|a_x|^2$ با این بدان معناست که اگر ما اولین کیوبیت را اندازه گیری کنیم، احتمال اینکه و را اندازه گیری کنیم برابر $|a_x|^2$ دا خواهد بود. در این حالت، حالت کیوبیت ها پس از اندازه گیری کنیم برابر $|a_x|^2$ خواهد بود.

$$|\psi'\rangle = \frac{\alpha_{00}|00\rangle + \alpha_{01}|01\rangle}{\sqrt{|\alpha_{00}|^2 + |\alpha_{01}|^2}}$$

توجه داشته باشید که حالت پس از اندازه گیری با عامل $\sqrt{|00|^2 + |00|}$ نرمال می شود تا همچنان شرط نرمال سازی را، درست همانطور که برای یک حالت کوانتومی معتبر انتظار می رود، برآورده کند. این بدان معناست که حالت پس از اندازه گیری به گونه ای تغییر می کند که احتمالات آن جمع شده و برابر ۱ شود.

۲.۱ اندازه گیری در فضای هیلبرت

vector bloch 1.7.1

ما تا کنون اندازه گیری های کوانتومی یک کیوبیت در حالت $\langle 1| + | \alpha | 0 \rangle$ به عنوان نتیجه ۱ یا ۱ توصیف کرده ایم که کیوبیت را در حالت $\langle 0|$ یا $\langle 1|$ مربوطه باقی می گذارد، با احتمالات $| \alpha |$ و $| \alpha |$ در حقیقت، مکانیک کوانتوم به اندازه کافی انعطاف پذیری در کلاس اندازه گیری هایی که می توان انجام داد، اگرچه مطمئناً به اندازه کافی نیست که α و β را از یک اندازه گیری واحد بازیابی کند! توجه داشته باشید که $| \alpha |$ و $| \alpha |$ فقط یکی از بسیاری از انتخاب های ممکن برای پایه های حالت برای یک کیوبیت هستند. یک انتخاب دیگر مجموعه به شرح زیر است:

$$|-\rangle \equiv (|0\rangle - |1\rangle)\sqrt{2} |+\rangle \equiv (|0\rangle + |1\rangle)\sqrt{2}$$

یک حالت دلخواه $|+\rangle=lpha 0
angle+\beta 1$ را می توان با استفاده از حالت های $|+\rangle=lpha 0
angle+\beta 1$ بازنویسی کرد:

$$|\Psi\rangle=\alpha|0\rangle+\beta|1\rangle=\frac{(\alpha+\beta)}{2}|+\rangle+\frac{(\alpha-\beta)}{2}|-\rangle$$

در این بیان، $\langle +|e\langle -|$ به عنوان پایه های "پایه +" و "پایه -" شناخته می شوند. اندازه گیری در پایه + یا پایه - یک کیوبیت را در حالت $\langle +|$ یا $\langle -|$ قرار می دهد.

اندازه گیری در پایه های دیگر به غیر از پایه محاسباتی یک ابزار قدرتمند در محاسبات کوانتومی است. این امکان را می دهد تا ما در حالت های کوانتومی که در پایگاه محاسباتی قابل اندازه گیری نیستند، اندازه گیری کنیم. این امکان را می دهد تا ما از روش های محاسباتی جدیدی استفاده کنیم که در محاسبات کلاسیک غیرممکن است.

در واقع، این امکان وجود دارد که حالت های $\langle +|$ و $\langle -|$ را به گونه ای که گویی آنها حالت های پایه محاسباتی هستند، در نظر بگیریم و با توجه به این پایه جدید اندازه گیری کنیم. طبیعی است که

اندازه گیری با توجه به پایه $\langle -| , \langle +|$ منجر به نتیجه "+" با احتمال $\frac{|\alpha+\beta|^2}{2}$ و نتیجه "-" با احتمال $\frac{|\alpha-\beta|^2}{2}$ می شود.

در این بیان، $\langle +|$ و $\langle -|$ به عنوان "پایه +" و "پایه -" شناخته می شوند. اندازه گیری در پایه + یا پایه - یک کیوبیت را در حالت $\langle +|$ یا $\langle -|$ قرار می دهد.

به طور کلی تر، با توجه به هر دو پایه حالت $|a\rangle$ و $|a\rangle$ برای یک کیوبیت، می توان هر حالت دلخواهی را به عنوان یک ترکیب خطی $|a\rangle+\beta|b\rangle$ از آن حالات بیان کرد. علاوه بر این، اگر این حالات متعامد باشند، می توان با توجه به پایه $|a\rangle+\beta|$ اندازه گیری کرد، که نتیجه $|a\rangle+\alpha|$ و $|a\rangle+\alpha|$ با احتمال $|a\rangle+\alpha|$ قابل رخداد است.

با توجه به بیان احتمالاتی مفهوم کیوبیت و نرمال بودن مقادیر احتمالات و متعامد بودن پایهها، لازم است تا $|\alpha|^2 + |\alpha|^2 + |\alpha|^2$ باشد همانطور که برای احتمالات انتظار می رود. به طور مشابه، در اصل می توان یک سیستم کوانتومی از بسیاری از کیوبیت ها را با توجه به یک پایه متعامد دلخواه اندازه گیری کرد.

اندازه گیری در پایه های دیگر یک ابزار قدرتمند در محاسبات کوانتومی است. این امکان را می دهد تا ما در حالت های کوانتومی که در پایگاه محاسباتی قابل اندازه گیری نیستند، اندازه گیری کنیم. این امکان را می دهد تا ما از روش های محاسباتی جدیدی استفاده کنیم که در محاسبات کلاسیک غیرممکن است.

دلایل زیادی برای استفاده از این مدل توسعهیافته برای اندازه گیری های کوانتومی وجود دارد، اما در نهایت بهترین دلیل این است: این مدل به ما امکان توصیف نتایج تجربی مشاهده شده نظیر نتایج آزمایش اشترن-گرلاخ ^{4} را می دهد.

Stern-Gerlach^a

۲.۱. *گیتهای کوانتومی*

۳.۱ گیتهای کوانتومی

گیتهای کوانتومی⁹ یکی از اولین و مهمترین اجزای مدارهای کوانتومی میباشند. این گیتها عملگرهایی با قابلیت اثرگذاری روی کیوبیتها میباشند. با اعمال یک گیت کوانتومی بر روی یک یا چند کیوبیت، میتوان تغییرات مدنظر خود را روی کیوبیت اعمال کرد. با کمک این گیتها میتوان باعث برهمنهی کوانتومی یا رمزگذاری داده در داخل یک یا چند کیوبیت شد.

۱.۳.۱ انواع گیت کوانتومی

گیتهای کوانتومی، دارای انواع مختلف گوناگونی میباشند. به طور کلی گیتهای کوانتومی، عملگرهایی یکه و بازگشتپذیر میباشند. به طور کلی گیتهای کوانتومی متناسب با تعداد کیوبیتهایی که از آنها اثرمیگیرند؛ دستهبندی میکنیم. در این گفتار به گیتهای تک کیوبیتی و دو کیوبیتی میپردازیم.

گیت هادامارد

مهمترین گیت کوانتومی، گیت هادامار $^{\vee}$ است. با اعمال اثر این گیت روی یک کیوبیت، آن کیوبیت به یک حالت برهم نهی کوانتومی گذار می کند. به عبارت دیگر هر یک از زیرحالات این حالت برهم نهی، با احتمال یکسانی قابل رخ دادن هستند.

$$H|0\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle + |1\rangle)$$
  $H|1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle - |1\rangle)$

این گیت کوانتومی به صورت خطی روی یک دسته کت اثر میکند. نمایش ماتریسی این گیتکوانتومی به شرح زیر است:

$$H = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1\\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

Quantum Gates

Hadamard gate^V

$$H|0\rangle = rac{1}{\sqrt{2}} egin{pmatrix} 1 & 1 \ 1 & -1 \end{pmatrix} egin{pmatrix} 1 \ 0 \end{pmatrix} \ = rac{1}{\sqrt{2}} egin{pmatrix} 1 \ 1 \end{pmatrix} \ = rac{1}{\sqrt{2}} (|0\rangle + |1
angle)$$

$$H|1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}\begin{pmatrix}1&1\\1&-1\end{pmatrix}\begin{pmatrix}0\\1\end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}}\begin{pmatrix}1\\-1\end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle - |1\rangle)$$

این گیت کوانتومی، یک گیت بازگشتپذیر است؛ یعنی اگر این گیت روی یک حالت کوانتومی اثر کند؛ میتواند آن را از حالت برهمنهی خارج کند.

برای اعمال این گیت کوانتومی، فقط به یک کیوبیت نیاز داریم. به اصطلاح این گیت، یک Single-Qubit Quantum gate

نمایش این گیتکوانتومی در مدار با علامت زیر است:
$$H$$

NOT گىت

گیت کوانتومی U_{NOT} یک عملگر یکه و بازگشتپذیر است.

$$U_{NOT}|0\rangle = |1\rangle$$

$$U_{NOT}|1\rangle = |0\rangle$$

نمایش ماتریسی گیت NOT

می بینید که اگر فقط پایه را در نظر بگیریم، دقیقاً مانند دروازه کلاسیک NOT است. نمایش ماتریسی این گیت به شکل زیر است:

$$U_{NOT} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

از آنجایی که یک حالت کیوبیت در فضای هیلبرت دو بعدی تعریف شده است. ابعاد ماتریس باید ۲ × ۲ باشد. از این رو میتوان نوشت:

$$\begin{aligned} U_{NOT}|0\rangle &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} |0\rangle \\ &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |1\rangle \end{aligned}$$

$$egin{aligned} oldsymbol{U}_{ ext{NOT}}|1
angle &= \left(egin{array}{cc} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{array}
ight)|1
angle \\ &= \left(egin{array}{cc} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{array}
ight) \left(egin{array}{cc} 0 \\ 1 \end{array}
ight) = \left(egin{array}{cc} 1 \\ 0 \end{array}
ight) = |0
angle \end{aligned}$$

مدار NOT و خصوصیات آن

با اعمال گیت $|\Psi
angle=lpha|0
angle+eta|1
angle$ با اعمال گیت U_{NOT} با

$$\begin{split} \boldsymbol{U}_{\text{NOT}}|\Psi\rangle &= \left(\begin{array}{cc} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{array} \right) |\Psi\rangle \\ &= \left(\begin{array}{cc} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{array} \right) \left(\begin{array}{c} \alpha \\ \beta \end{array} \right) = \left(\begin{array}{c} \beta \\ \alpha \end{array} \right) = \beta |0\rangle + \alpha |1\rangle \end{split}$$

علاوه بر دروازه NOT یک کیوبیتی، میتوانیم دو کیوبیتی نیز بسازیم. میبایست حاصل ضرب تانسوری دو دروازه NOT یک کیوبیتی را محاسبه کنیم؛ تا یک دروازه NOT دو کیوبیتی بدست آوریم زیرا یک بردار دو کیوبیتی در فضای $\mathbb{C}^4$ قرار دارد. که حاصل ضرب تانسور دو فضای $\mathbb{C}^2$ است. از این رو:

$$U_{NOT_2} = U_{NOT} \otimes U_{NOT} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \otimes \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 0 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} 1 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} 0 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} 0 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} 0 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} 0 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

نمایش یک گیت NOT به صورت زیر است:

X

با اعمال گیت دوکیوبیتی NOT به یک سیستم دو کیوبیتی نظیر $|\Psi
angle=lpha|00
angle+eta|01
angle+\gamma|10
angle+\delta|11
angle$

$$egin{aligned} m{U_{NOT_2}}|\Psi
angle = \left(egin{array}{cccc} 0 & 0 & 0 & 1 \ 0 & 0 & 1 & 0 \ 0 & 1 & 0 & 0 \ 1 & 0 & 0 & 0 \end{array}
ight) \left(egin{array}{c} lpha \ eta \ \gamma \ eta \end{array}
ight) = \left(egin{array}{c} \delta \ \gamma \ eta \ lpha \end{array}
ight) \end{aligned}$$

گىت CNOT

NOT گیت کوانتومی $^{^{^{^{^{^{^{0}}}}}}}$ ، به عنوان گیت منطقی نیز یاد می شود. این گیت کوانتومی معادل گیت NOT کلاسیک می باشد. به طور معمول، برای اعمال اثر این گیت کوانتومی نیاز به دو کیوبیت داریم. این گیت کوانتومی فقط و فقط در مواقعی که «کیوبیت کنترل $^{^{^{^{^{^{^{^{0}}}}}}}}$ دارای مقدار $|1\rangle$ باشد، باعث تغییر وضعیت «کیوبیت هدف $|1\rangle$ می شود.

کیوبیت کنترلی: کیوبیتی است که عملکرد کیوبیت دیگری به نام کیوبیت هدف را کنترل می کند. کیوبیت کنترل تعیین می کند که آیا کیوبیت هدف برگردانده شود یا خیر. اگر کیوبیت کنترل در حالت $|0\rangle$ باشد، کیوبیت هدف بدون تغییر باقی می ماند. اگر کیوبیت کنترل در حالت $|1\rangle$ باشد، کیوبیت هدف

gate controlled-X or gate controlled-NOTA

Qubit Controled

Qubit Target\'

۳.۱. گیته*ای کوانتومی*

۱۵

برگردانده می شود.

کیوبیت هدف: همان کیوبیتی است که توسط کیوبیت کنترل بر روی آن عمل می شود. بسته به وضعیت کیوبیت کنترل، کیوبیت هدف را می توان برگرداند یا بی تغییر رها کند.

$$U_{CNOT}|ab\rangle = |aa \oplus \rangle b$$

ه تواند هر $|ab\rangle$ این یک بردار در فضای $\mathbb{C}^4$ و a و a دارای مقدار ۱ یا ۱ هستند. $|ab\rangle$ می تواند هر یک از حالت های یایه(یعنی $|11\rangle$, $|10\rangle$, $|10\rangle$, $|10\rangle$ باشد.

این معادله به ما می گوید؛ که پس از اعمال گیت CNOT به یکی از پایهها، آن حالت به حالت پایه دیگری تبدیل خواهد شد. که این حالت برابر $|a\ a\oplus b\rangle$ می باشد. به طوری که:

$$|a \ a \oplus b\rangle = |a\rangle \otimes |a \oplus b\rangle$$

بعد از عمل، عدد اول همچنان a است، اما عدد دوم به $a \oplus b$ تبدیل می شود، جایی که $\oplus$ عملیات منطقی کلاسیک انحصاری یا (XOR) است. توجه کنید که:

$$0 \oplus 0 = 0$$

$$0 \oplus 1 = 1$$

$$1 \oplus 0 = 1$$

$$1\oplus 1=0$$

$$U_{CNOT}|00\rangle = |0,0 \oplus 0\rangle = |0,0\rangle = |00\rangle$$

$$U_{CNOT}|01\rangle = |0,0 \oplus 1\rangle = |0,1\rangle = |01\rangle$$

$$U_{CNOT}|10\rangle = |1, 1 \oplus 0\rangle = |1, 1\rangle = |11\rangle$$

$$U_{CNOT}|11\rangle = |1, 1 \oplus 1\rangle = |1, 1\rangle = |10\rangle$$

خلاصهای از عملکرد این عملگر به شرح زیر است:

A	$\mathrm{B}\rangle$		A	$B\oplus A\ \rangle$
$ \text{control}\rangle$	$ {\rm target}\rangle$	Effect CNOT Gate	$ \text{control}\rangle$	$ {\rm target}\rangle$
<u>_</u>				
$ 0\rangle$	$ 0\rangle$	$\Longrightarrow$	$ 0\rangle$	$ 0\rangle$
$ 0\rangle$	$ 1\rangle$	$\Longrightarrow$	$ 0\rangle$	$ 1\rangle$
$ 1\rangle$	$ 0\rangle$	$\Longrightarrow$	$ 1\rangle$	$ 1\rangle$
$ 1\rangle$	$ 1\rangle$	$\Longrightarrow$	$ 1\rangle$	$ 0\rangle$

نمایش ماتریسی این گیت کوانتومی به شکل زیر است:

$$CNOT = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \qquad \begin{vmatrix} a \rangle \\ |b \rangle \qquad \qquad |a \oplus b \rangle$$

شكل ۱.۱: نمايش ماتريسي و نمايش گيت كوانتومي CNOT

در شکل بالا گیت CNOT در مدار کوانتومی به تصویر درآمده است. کیوبیت کنترل شده حالت در شکل بالا گیت $|b\rangle$ می باشد.

با اعمال این عملگر به حالت $\langle 10 |$ داریم:

$$\text{CNOT} |10\rangle = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |11\rangle$$

این فرآیند به صورت معکوس نیز قابل رخ دادن است:

۲.۱. *گیتهای کوانتومی*

$$\text{CNOT} |11\rangle = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |10\rangle$$

از این گیت کوانتومی، برای بسیاری مدارها و شبیه سازی های کوانتومی، از جمله تلپورت، درهمتنیدگی و ...،استفاده می شود.

گیت تغییر فاز

گیت تغییر فاز که به آن گیت P یا گیت فاز نیز می گویند، یک کیوبیت است. دروازه ای که فاز نسبی را بین دو بردار پایه جابجا می کند. به عنوان زیر تعریف شده است:

$$egin{aligned} oldsymbol{U_{PS,oldsymbol{\phi}}}|0
angle &=|0
angle \ oldsymbol{U_{PS,oldsymbol{\phi}}}|1
angle &=e^{i\Phi}|1
angle \end{aligned}$$

که در آن Φ فاز و $e^{i\Phi}$ عامل فاز است. زمانی که گیت تغییر فاز بر حالت $|0\rangle$ اثرکند، هیچ تغییری حاصل نمی شود. اما با اعمال این گیت به بردار حالت $|1\rangle$ یک فاز اضافه به بردار افزوده خواهد شد. برای افزدون فاز اضافه باید یک عامل نظیر $e^{i\Phi}$ در بردارد حالت ضرب شود. برای درک بهتر مطلب باید به حالت ماتریسی این گیت رجوع کنیم.

نمایش ماتریسی گیت تغییر فاز

نمایش ماتریسی گیت تغییر فاز $U_{PS,\Phi}$ به صورت زیر است:

$$oldsymbol{U_{PS,\Phi}} = \left(egin{array}{cc} 1 & 0 \ 0 & e^{i\Phi} \end{array}
ight)$$

با استفاده از روابط بالا مىتوان به راحتى اثبات كرد:

$$U_{PS,\phi}|1\rangle = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{i\Phi} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ e^{i\Phi} \end{pmatrix} = e^{i\Phi} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = e^{i\Phi}|1\rangle$$

گیت تغییر فاز در مدار و خصوصیات آن

درحالت کلی برای سیستم های تک کیوبیتی میتوان نوشت:

$$\begin{aligned} \boldsymbol{U}_{\boldsymbol{PS},\boldsymbol{\Phi}}|\Psi\rangle &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{i\boldsymbol{\Phi}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha \\ e^{i\boldsymbol{\Phi}}\beta \end{pmatrix} \\ &= \alpha|0\rangle + e^{i\boldsymbol{\Phi}}\beta|1\rangle \end{aligned}$$

در بردار اصلی، α و β اعداد مختلط میباشند؛ به همین دلیل این اعداد را میتوان به به عنوان یک ضریب فاز معرفی کرد:

$$\alpha = e^{i\theta_1|\alpha|}, \beta = e^{i\theta_2|\beta|}$$

که در آن heta و heta به ترتیب فازهای lpha و eta هستند.

بنابراین، اختلاف فاز آنها ۱۱ - ۱۲ است. با توجه به رفتارگیت تغییر فاز، تغییر فاز α صفر میباشد؛ اما فاز 2 به 2 + 1 تغییر می کند. بنابراین، خویشاوندان آنها فاز 1 به 1 + 1 تغییر می کند.

state basis second the to applied only is shift phase the why explains also This phase the in change no be will there both, to applied is it If meaningful, be to difference.

 $1 - \pi \sin i + \pi \cos = i\pi e$ ($1 - \pi \sin i + \pi \cos = i\pi e$ ($1 - \pi \sin i + \pi \cos = i\pi e$ ($1 - \pi \sin i + \pi \cos = i\pi e$

vert0 نیز می گویند. گیت تغییر فاز، فاز نسبی σ_z میباشد؛ که به آن Z-gate نیز می گویند. گیت تغییر می دهد. Z نیز می دهد. Z فاز نسبی را با Z تغییر می دهد.

gate Swap 7.7.1

یک گیت SWAP اعداد را در حالت های پایه یک رجیستر ۲ کیوبیتی جابجا می کند. اگر فقط حالت های پایه را در نظر بگیریم، معادل مبادله حالات دو الکترون است. این گیت به صورت زیر تعریف می شود:

$$U_{SWAP}|ab\rangle = |ba\rangle$$

که در آن a و b فقط اعداد کیوبیت اول و دوم در پایه هستند. a و b میتوانند مقادیر a و a را اتخاذ کنند. بنابرین میتوان نوشت:

$$U_{SWAP}|00\rangle = |00\rangle$$

$$U_{SWAP}|01\rangle = |10\rangle$$

$$U_{SWAP}|10\rangle = |01\rangle$$

$$U_{SWAP}|11\rangle = |11\rangle$$

بنابراین، تنها $\langle 10 | e \rangle$ تحت SWAP (به یکدیگر) تغییر می کنند. اعمال این گیت برای حالات $\langle 01 | e \rangle$ بنابراین، تنها $\langle 10 | e \rangle$ تحریض می شوند؛ که پیامد خاصی در پی $\langle 11 | e \rangle$ بدون اثر است؛ زیرا "۰" و "۱" و "۱" و "۱" تعویض می شوند؛ که پیامد خاصی در پی ندارد.

نمایش ماتریسی گیت swap

نمایش ماتریسی U_{SWAP} به شکل زیر است:

$$U_{SWAP} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

از آنجایی که این یک گیت ۲ کیوبیتی برای عملیات است یک بردار در فضای چهار بعدی ^{4} ، ماتریس (اپراتور) باید ^{4} × ^{4} باشد. علاوه بر این، فقط حالت پایه دوم و سوم را جابجا می کند. بنابراین، تنها ردیف دوم و سوم با ماتریس یکه متفاوت هستند. به طور مثال:

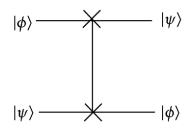
$$U_{SWAP}|10\rangle = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |01\rangle$$

این رابطه بصورت معکوس نیز برقرارست.

گیت swap در مدار و خصوصیات آن

به طور کلی، برای یک بردار ۲ کیوبیتی، نظیر $|\Psi
angle=lpha|00
angle+\gamma|01
angle+eta|10
angle+\delta|11$ داریم:

$$\boldsymbol{U_{SWAP}}|\Psi\rangle = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \\ \gamma \\ \delta \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \alpha \\ \gamma \\ \beta \\ \delta \end{pmatrix}$$
$$= \alpha|00\rangle + \gamma|01\rangle + \beta|10\rangle + \delta|11\rangle$$

شكل ٢.١: نمايش گيت كوانتومي SWAP

همانطور که انتظار می رود، ضرایب حالت های پایه دوم و سوم با هم مبادله می شوند.

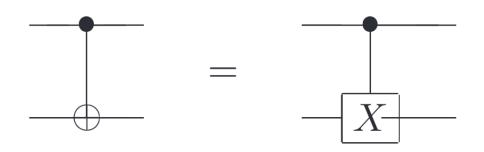
۴.۱. مدارهای کوانتومی

۴.۱ مدارهای کوانتومی

مدارهای کوانتومی^{۱۱}، یک دسته از گیت های کوانتومی،که با یک توالی بخصوص قرار گرفته اند، میباشند. این کیوبیت ها، با توالی یاد شده، روی یک یا چند دسته کیوبیت، اثر داده میشوند.

مدارهای کوانتومی، یکی از اولین مفهومهای بکاررفته برای تعریف کامپیوترهای کوانتومی میباشند. برای تعریف و شبیهسازی هریک از پدیدهها و الگوریتمهای کوانتومی، نیاز به پیادهسازی یک مدار بهخصوص داریم.

مدارهای کوانتومی یک ابزار قدرتمند برای محاسبات کوانتومی هستند. آنها می توانند برای پیاده سازی طیف گسترده ای از الگوریتم های کوانتومی، از جمله الگوریتم شاور برای رمزگشایی اعداد صحیح و الگوریتم گروور برای جستجوی پایگاه داده های بدون ترتیب استفاده شوند.

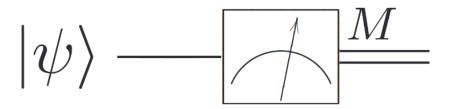
شکل ۳.۱: نمایش های مختلف گیت CNOT در مدار کوانتومی

یکی دیگر از عملگرهای مهم در مدار کوانتومی، عملگر اندازه گیری است. که در شکل زیر نشان داده شده است. همانطور که پیش از این بیان شد؛ در بردار حالت $|\Psi\rangle=\alpha|0\rangle+\beta|1\rangle$ هنگام مشاهده به یک حالت کلاسیکی رمبش میکند؛ احتمال اینکه به حالت $|\alpha|$ رمبش کند، $|\alpha|^2$ ، میباشد. حالت $|\alpha|^2$ رمبش کند، $|\beta|$ ، میباشد.

مدارهای کوانتومی مدلی بسیار سودمند برای شبیه سازی فرآیندهای کوانتومی است. این فرآیندها محدود به عملیاتهای محاسباتی نخواهد شد؛ بلکه در اغلب حوزه ها اعم از ارتباطات، اختلالات کوانتومی ۱۲ و ... بکارخواهدرفت.

eireuit quantum'

noise quantum 17

شکل ۴.۱: نمایشهای مختلف گیت CNOT در مدار کوانتومی

شباهت ها و تفاوت های مدارهای کلاسیک و کوانتومی

مدارهای کوانتومی مشابه مدارهای کلاسیک هستند، اما از دروازه های کوانتومی به جای دروازه های منطقی کلاسیک استفاده می کنند. دروازه های کوانتومی عملیات قابل برگشت هستند که می توانند برای دستکاری حالت کوانتومی یک کیوبیت استفاده شوند.

شاهت ها

- هر دو مدار کوانتومی و کلاسیک از یک دنباله عملیاتی تشکیل شده اند که به یک مجموعه داده
   اعمال می شوند.
  - هر دو مدار را می توان به صورت گرافیکی با نماد مشابهی نشان داد.
    - هر دو مدار مي توانند براي پياده سازي الگوريتم ها استفاده شوند.

تفاوت ها

- مدارهای کوانتومی از کیوبیت ها، که معادل کوانتومی مفهوم بیت هستند، به عنوان واحد پایه داده خود استفاده می کنند.
- مدارهای کلاسیک از بیت ها ، که بیت های کلاسیک هستند ، به عنوان واحد پایه داده خود استفاده می کنند.
- مدارهای کوانتومی از دروازه های کوانتومی ، که عملیات قابل برگشت هستند ، به عنوان عملیات یا یه خود استفاده می کنند.
- مدارهای کلاسیک از دروازه های منطقی ، که عملیات برگشت ناپذیر هستند ، به عنوان عملیات پایه خود استفاده می کنند.

۲۳. مدارهای کوانتومی

• مدارهای کوانتومی می توانند خواص مکانیک کوانتوم را ، مانند برهمنهی و درهمتنیدگی ، برای انجام کارهایی که برای رایانه های کلاسیک غیرممکن است ، بهره مند شوند.

مدار کلاسیک	مدار كوانتومي	ویژگی
بيت	كيوبيت	واحد پایه داده
دروازه های منطقی	دروازه های کوانتومی	عمليات پايه
برگشت ناپذیر	قابل برگشت	برگشت پذیری

جدول ۱.۱: شباهتها و تفاوت های مدارهای کلاسیک و کوانتومی

اجزای مدارهای کوانتومی و سایز آن

اندازه مدار کوانتومی اندازه یک مدار کوانتومی تعداد دروازه های موجود در مدار است. پیچیدگی یک الگوریتم کوانتومی اغلب با اندازه مدار کوانتومی مورد نیاز برای پیاده سازی آن اندازه گیری می شود.

کیوبیت کیوبیت ها واحد پایه اطلاعات در محاسبات کوانتومی هستند. آنها می توانند در یک برهنهی کوانتومی از دو حالت ، • و ۱ باشند. این بدان معنی است که یک کیوبیت می تواند هم • و هم ۱ باشد ، که یک ویژگی به نام برهمنی کوانتومی است. کیوبیت ها همچنین می توانند به هم متصل شوند ، که به این معنی است که حالت یک کیوبیت به حالت کیوبیت دیگر وابسته است.

دروازه دروازه ها عملیاتی هستند که روی کیوبیت ها اعمال می شوند. آنها می توانند برای ایجاد برهمنهی ، انجام چرخش ها و درهم تنیدگی کیوبیت ها استفاده شوند. انواع مختلفی از دروازه ها وجود دارد ، اما برخی از رایج ترین آنها شامل گیت هادامارد ، گیت CNOT و گیت توفولی است.

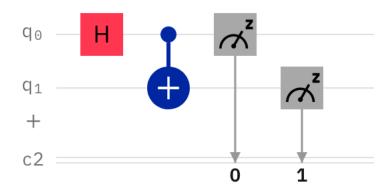
عملیات عملیات اقداماتی هستند که روی کیوبیت ها انجام می شوند. آنها می توانند اندازه گیری ها یا سایر اقدامات باشند. اندازه گیری ها برای رمبش حالت کوانتومی یک کیوبیت به یک مقدار قطعی ،

• یا ۱ استفاده می شود.

اجزای اساسی یک مدار کوانتومی کیوبیت ها ، دروازه ها و عملیات هستند. این اجزا برای ایجاد الگوریتم های هستند که فقط می توانند روی یک رایانه کوانتومی استفاده می شوند که الگوریتم هایی هستند که فقط می توانند روی یک رایانه کوانتومی اجرا شوند. مدارهای کوانتومی یک ابزار قدرتمند برای محاسبات کوانتومی هستند و پتانسیل انقلابی در بسیاری از زمینه های مختلف ، از جمله رمزنگاری ، شیمی و یادگیری ماشین را دارند.

۱.۴.۱ نحوهی نمایش مدارهای کوانتومی

مدارهای کوانتومی با استفاده از نماد گرافیکی مشابه نمودارهای مدار استفاده شده در محاسبات کلاسیک نوشته می شوند. محور افقی یک مدار کوانتومی زمان را نشان می دهد و محور عمودی کیوبیت ها را نشان می دهد. دروازه ها توسط جعبه ها نشان داده می شوند و خطوط بین جعبه ها نشان دهنده ارتباطات بین کیوبیت ها است.

شکل ۵.۱: مدارکوانتومی شبیهسازی شده برای آزمایش درهمتنیدگی

فصل ۲

برنامهنويسي كوانتومي

برنامه نویسی کوانتومی فرآیند طراحی و پیادهسازی دنباله هایی از دستورالعمل هایی موسوم مدارهای کوانتومی یک کوانتومی میباشد، با استفاده از گیت ها، سوئیچ ها و عملگرها برای دستکاری وضعیت کوانتومی یک کیوبیت به پردازش مسائل میپردازیم.

مدارهای کوانتومی یک نمایش گرافیکی از الگوریتم های کوانتومی هستند، این الگوریتم هایی فقط روی یک کامپیوتر کوانتومی قابل اجرا هستند.

برنامه نویسی کوانتومی یک زمینه نسبتاً جدید است و تعدادی زبان برنامه نویسی کوانتومی مختلف در دسترس است. برخی از محبوب ترین زبان های برنامه نویسی کوانتومی عبارتند از Cirq ،Qiskit و Quil.

برنامه نویسی کوانتومی یک زمینه پیچیده و چالش برانگیز است، اما این پتانسیل را دارد که در بسیاری از زمینه های مختلف از جمله رمزنگاری، شیمی و یادگیری ماشین انقلابی ایجاد کند. با قدرتمندتر شدن کامپیوترهای کوانتومی، برنامه نویسی کوانتومی اهمیت فزاینده ای پیدا خواهد کرد.

۱.۲ کامپیوترهای کوانتومی در مقابل کامپیوترهای کلاسیک

کامپیوترهای کوانتومی و کامپیوترهای کلاسیک دو نوع بسیار متفاوت از رایانه هستند. کامپیوترهای کوانتومی از بیتهای کوانتومی (کیوبیتها) برای ذخیره اطلاعات استفاده میکنند، در حالی که کامپیوترهای کلاسیک از بیتها استفاده میکنند. کیوبیتها میتوانند در حالت برهمنهی دو حالت، و ۱، بهطور همزمان باشند، در حالی که بیتها فقط میتوانند در یک حالت بهطور همزمان باشند. این تفاوت در نحوه ذخیره اطلاعات امکان محاسباتی را برای کامپیوترهای کوانتومی فراهم میکند که برای کامپیوترهای

كلاسيك غيرممكن است.

علاوه بر تفاوت در نحوه ذخیره اطلاعات، کامپیوترهای کوانتومی و کلاسیک در نحوه انجام محاسبات نیز متفاوت هستند. کامپیوترهای کوانتومی از مکانیک کوانتوم برای انجام محاسبات استفاده میکنند، در حالی که کامپیوترهای کلاسیک از منطق بولی استفاده میکنند. این تفاوت در نحوه انجام محاسبات نیز به کامپیوترهای کوانتومی امکان می دهد تا برای برخی از وظایف، محاسباتی را بسیار سریعتر از کامپیوترهای کلاسیک انجام دهند.

کاربردهای بالقوه کامپیوترهای کوانتومی بسیار گسترده است. آنها میتوانند برای رمزگشایی روشهای رمزنگاری فعلی، شبیهسازی مولکولها و آموزش مدلهای یادگیری ماشینی که بسیار دقیق تر از مدلهای فعلی هستند، استفاده شوند. کامپیوترهای کوانتومی هنوز در مراحل اولیه توسعه هستند، اما پتانسیل تغییر جهان را دارند. هنگامی که کامپیوترهای کوانتومی قدرتمندتر شوند، قادر به حل مشکلاتی خواهند بود که برای کامپیوترهای کلاسیک در حال حاضر غیرممکن است.

برخی از مثالهای خاص از نحوه استفاده از کامپیوترهای کوانتومی:

رمزنگاری : کامپیوترهای کوانتومی میتوانند برای رمزگشایی روشهای رمزنگاری فعلی استفاده شوند، که تأثیر عمدهای بر امنیت آنلاین خواهد داشت.

شبیه سازی مواد در علم شیمی : کامپیوترهای کوانتومی می توانند برای شبیه سازی مولکولها استفاده شوند، که می تواند به دانشمندان در توسعه داروها و مواد جدید کمک کند.

یادگیری ماشینی: کامپیوترهای کوانتومی میتوانند برای آموزش مدلهای یادگیری ماشینی که بسیار دقیقتر از مدلهای فعلی هستند، استفاده شوند.

آینده محاسبات کوانتومی بسیار روشن است. هنگامی که کامپیوترهای کوانتومی قدرتمندتر شوند، قادر به حل مشکلاتی خواهند بود که برای کامپیوترهای کلاسیک در حال حاضر غیرممکن است. این می تواند منجر به پیشرفتهای عمده در بسیاری از زمینههای مختلف شود.

۲.۲ شبیه سازی کلاسیک در مقابل کامپیوتر کوانتومی

بسیاری از مسائل کوانتومی و بسیاری از الگوریتمهای کوانتومی قابل شبیهسازی روی کامپیوترهای کوانتومی میباشند. بنابرین یک سوال به واقع مهم مطرح می شود: چرا به یک کامپیوتر کوانتومی نیاز داریم؟

در هنگام محاسبات کوانتومی، کامپیوترهای کلاسیک دارای محدودیتهایی هستند. به طور مشابه کامپیوترهای کوانتومی نیز دارای معایبی هستند؛ که قابل بحث و بررسی هستند. دراین بخش به این مزایا و معایب هرکدام از کامپیوترها می پردازیم و در ادامه به اهداف تعریف شده برای کامپیوترهای کوانتومی می پردازیم.

۱.۲.۲ تفاوت کامپیوترهای کوانتومی و شبیه سازهای کلاسیک

همانطور که در بخشهای قبلی گفته شد؛ کامپیوترهای کوانتومی با استفاده از کیوبیتها تعریف میشوند. یک کیوبیت به صورت یک ترکیب خطی از حالت $\langle 0 | e \rangle$ تعریف میشود:

$$|\psi\rangle = \alpha|0\rangle + \beta|1\rangle$$

هریک از حالات داخل رابطه ی بالا به صورت یک ماتریس قابل تعریف هستند. به طور مشابه هریک از عملگر های کوانتمی را میتوان به صورت یک ماتریس تعریف کرد. ماتریسهایی مشابه ماتریس پائولی یا در مقیاسهای بالاتر ماتریس فردکین که برای سه کیوبیت تعریف می شود؛ و محاسبات را سریع می سازد.

از طرفی دیگر تعداد محاسبات در مدارهای کلاسیک به تعداد حالات مسأله بستگی دارد. در محاسبات کلاسیک هرچه تعداد حالات بالاتر برود؛ پیچیدگی محاسبات بالاترمی رود و حتی اغلب با حالت نمایی رشد میکنند. این درحالیست که در محاسبات کوانتومی هر یک حالات مختلف مسأله به یک دنیای موازی کوانتومی شیفت داده می شود و از این طریق محاسبات به زمان و منابع کمتری نیاز دارد.

مهم ترین عامل در سطح پیچیدگی محاسبات کوانتومی همدوسی میباشد. همدوسی در محاسبات کوانتومی اصلی ترین منبع خطا در این سیستم ها است. کیوبیت ها بسیار به محیط خود هستند و می توانند به راحتی توسط تعامل با فوتون ها، الکترون ها و سایر ذرات با آنها دچار ناهمدوسی شوند. این می تواند باعث شود که کیوبیت ها خواص کوانتومی خود را مانند برهمنهی کوانتومی و درهمتنیدگی که برای انجام محاسبات کوانتومی ضروری هستند، از دست بدهند.

ناهمدوسی میتواند به دلایل مختلفی ایجاد شود:

دما کیوبیت ها در دماهای بالاتر مستعد دکوراسیون هستند. این به این دلیل است که هرچه دما بالاتر باشد، کیوبیت ها انرژی بیشتری دارند و بیشتر احتمال دارد با محیط خود تعامل داشته باشند.

برخورد کیوبیت ها همچنین می توانند توسط ارتعاشات دکور شوند. این به این دلیل است که ارتعاشات می توانند باعث حرکت کیوبیت ها شوند، که می تواند حالت های کوانتومی آنها را مختل کند.

تابش الكترومغناطیسی كیوبیت ها می توانند توسط تابش الكترومغناطیسی، مانند نور و امواج رادیویی، دكور شوند. این به این دلیل است كه تابش الكترومغناطیسی می تواند با الكترون های كیوبیت ها تعامل داشته باشد و باعث از دست رفتن خواص كوانتومی آنها شود.

ناهمدوسی یک مانع بزرگ برای توسعه ابررایانه های کوانتومی است. برای ساخت یک رایانه کوانتومی عملی، باید راه هایی برای کاهش ناهمدوسی پیدا کرد. این یک مشکل بزرگ ولی قابل حل است؛ اما تعدادی از مسیرهای تحقیقاتی امیدوار کننده وجود دارد، مانند:

سردسازی کیوبیتها این می تواند انرژی کیوبیت ها را کاهش دهد و آنها را کمتر مستعد تعامل با محیط خود کند.

استفاده از مواد با همدوسی بالا برخی از مواد، مانند ابررساناها، زمان های همدوسی بسیار طولانی دارند که آنها را برای استفاده در رایانه های کوانتومی بسیار مناسب می کند.

توسعهی الگوریتمهای جایگزین برای تصحیح خطای کوانتومی الگوریتم های تصحیح خطا کوانتومی می توانند برای تشخیص و تصحیح خطاهایی که توسط ناهمدوسی ایجاد می شوند استفاده شوند.

۳.۲ شبیه سازی کلاسیک

حال که به اهمیت مسألهی همدوسی در حل محاسبات پی بردیم لازماست به نارسایی کامپیوترهای کلاسیک در برخورد با این مفهوم بپردازیم:

عكس از چنل يوتيب بذار و كدها رو باهم مقايسه كن.

۴.۲ کامپیوترکوانتومی IBM و زبان برنامهنویسی QisKit

۱.۴.۲ معرفي QisKit

یک زبان برنامهنویسی کوانتومی است. این زبان دارای مشابهتهای زیادی با زبان پایتون میباشد. دو دلیل عمده برای این شباهت وجود دارد. ۱. این زبان براساس زبان پایتون و برخی کتابخانههای آن ساخته شده است. ۲. جامعه دانشمندان کوانتوم و بهطور کلی فیزیکدانان از سابق برای انجام شبیهسازیهای خود از زبان پایتون استفاده میکنند و پایتون نیز کتابخانههای بسیار کارآمدی - نظیر نامپای^۱، پانداس^۲، سایپای^۳ و .. - ارائه کرده است.

۲.۴.۲ کدنویسی به زبان QisKit

برای کدنویسی به زبان QisKit میتوان از محیط Jupyter notebook استفاده کرد. پس از نصب Qiskit برای فرخواندن این کتابخانه به راحتی میتوان نوشت:

import qiskit

هدف از برنامه نویسی کوانتومی پیادهسازی مسائل کوانتومی روی کامپیوترکوانتومی واقعی است. بدین منظور ابتدا یک شبیه سازی روی سیستم خود انجام داده و سپس کد خود را به کامپیوترکوانتومی IBM ارسال میکنیم.بدین منظور میبایست یک حساب کاربری در سایت مرتبط به کامپیوتر کوانتومی IBM ایجاد کنیم.

۳.۴.۲ قواعد نوشتاری و ساختار داده

هرزبان برنامه نویسی دارای ساختار داده و دستورات نگارشی مخصوص بهخود است؛ QisKit نیز از این قاعده مستثنی نیست. بدین دلیل در ادامه به اختصار به معرفی برخی دستورات این زبان میپردازیم. باید خاطر نشان کرد که این متن براساس QisKit نسخهی ۰.۴۴.۰ نوشته شدهاست.

هدف نهایی این برنامهها، پیادهسازی یک مدار کوانتومی منتسب به یک مسئلهی خاص است. پس نیاز به تعریف و ایجاد کیوبیت داریم. برای تعریف کیوبیت از راه زیر استفاده میکنیم:

quantum register = QuantumRegister(n)

که در آن n تعداد کیوبیتهای داخل کوانتوم رجیستر مدنظر برنامه نویس است.

Numpy \

Pandas

Scipy"

۳.

classic_register = ClassicalRegister(n)

که در آن n تعداد بیتهای داخل رجیستر کلاسیک مدنظر برنامه نویس است.

درنهایت میتوان با قرار دادن این دو رجیسترایجاد شده، در یک مدار، یک مدار کوانتومی ایجاد کنیم:

circuit = QuantumCircuit(quantum_register, classic_register)

پس از ایجاد مدار می توان عملگرهای مدنظر خود نظیر هادامارد و CNOT و ... را روی بخشهای مختلف مدار اثر داد. از طرفی می توان مدار ایجاد شده را به صورت یک تصویر به کاربر نشان داد.

۴.۴.۲ پیادهسازی گیتهای کوانتومی

برای اعمال یک گیت کوانتومی روی اجزای یک مدار کوانتومی،ابتدا باید نام مدار کوانتومی را نوشت؛ سپس نام گیت کوانتومی را نوشت؛ سپس نام کیوبیت یا بیت مدنظر را نوشت:

circuit.gate_sing_inQisKit(Qubit_name, Bit_name)

در كد بالا به جاى gate_sing_inQisKit() نام هر گيت كوانتومى مدنظر برنامهنويس مىتواند باشد.

۵.۴.۲ تصویر سازی

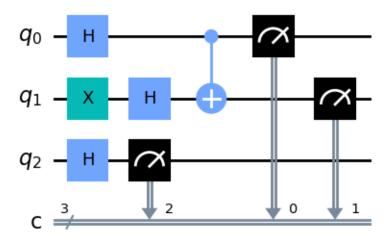
برای تصویر کردن وضعیت مدار کوانتومی میبایست از راه زیر استفاده کرد:

 $\mbox{\tt\#}$ to run commands and show diagram in a easier way. % matplotlib inline

# draw circuit
circuit.draw()

we can change look of diagram.
circuit.draw(output = "mpl") # output = "mpl" is defining type of circuit output

درنهایت خروجی مشابه خروجی های زیر را میتوان از این زبان برنامه نویسی دریافت کرد:

شكل ۱.۲: نمونهای از خروجی Qiskit

فصل ۳

الگوريتمهاي كوانتومي

چه گونهای از مسائل محاسباتی قابل اجرا با مدارهای کوانتومی میباشند؟ تفاوت و برتری مدارهای کوانتومی نسبت به مدارهای کلاسیک چیست؟ آیا میتوان یک حوزه ی خاص را تعیین کرد؛ به گونهای که عملکرد کامییوترهای کوانتومی نسبت به کامییوترهای کلاسیک مزیت داشته باشند؟

در این بخش میخواهیم به طور خلاصه این سوالات را پاسخ دهیم و توضیح دهیم چگونه میتوان از کامییوترهای کوانتومی به شکلی سودمند استفاده کنیم.

۱.۳ موازی سازی کوانتومی

موازی سازی کوانتومی $^{\prime}$ ، پایه و اساس بسیاری از الگوریتم های کوانتومی است. با گذار یک حالت کوانتومی به حالت بر همنهی کوانتومی، در حین محاسبات کوانتومی یک تابع نظیر f(x)، می تواند مقادیر مختلف x را به طور همزمان بررسی کند. این در حالیست که در محاسبات کلاسیک به دلیل ماهیت بیتهای اطلاعات، تابع f(x) فقط می تواند یکی از مقادیر مجاز برای x را بررسی کند.

فرض کنید تابع f ،یک تابع تک_کیوبیت، به صورت زیر تعریف شده است:

$$f(x): \{0,1\} \to \{0,1\}$$

روش مناسب برای محاسبه این تابع در یک کامپیوتر کوانتومی، با در نظر گرفتن دو کیوبیت که در حالت $|x,y\rangle$ شروع می شود. با یک توالی مناسب از گیت های منطقی می توان این حالت را به

parallelism Quantum\

یبانگر جمع مدوله با پایه ۲ میباشد. $|f(x) \oplus x,y\rangle$

هریک از دسته های کیوبیت، **رجیستر کوانتومی** نامیده می شوند. اولین رجیستر، «رجیستر داده» و دومین رجیستر «رجیستر هدف» نامیده می شود.

ازین پس در این بخش به عامل گذار $\langle U_f(x) \rangle \to |x,y\rangle \to |x,y\rangle$ ، عنوان «تابع U_f » را اطلاق خواهیم کرد. لازم به ذکرست که این تبدیل، یک تبدیل یکه به شمار می آید. "

اگر و $\mathbf{y}=0$ آنگاه مقدار دومین کیوبیت بعد از اعمال تابع U_f برابر با مقدار دومین کیوبیت بعد از اعمال تابع

$$\frac{|0\rangle + |1\rangle}{\sqrt{2}} \longrightarrow x \qquad x \longrightarrow U_f \qquad |\psi\rangle$$

$$|0\rangle \longrightarrow y \qquad y \oplus f(x) \longrightarrow y \oplus f(x) \longrightarrow$$

شکل ۱.۳: مدار کوانتومی برای ارزیابی f(0) و f(1) به طور همزمان. Uf مدار کوانتومی است که ورودی هایی مانند $|x,y\rangle \to |x,y \oplus f(x)\rangle$ از به $|x,y\rangle \to |x$

در شکل بالا مقادیر ورودی داده شده به تابع U_f در پایههای محاسباتی قرار ندارند. رجیستر داده در حالت برهمنهی قرار دارد. این حالت برهمنهی را میتوان با اعمال گیت هادامارد بر حالت کوانتومی $|0\rangle$

cryptography, including mathematics, of areas different many in operation useful a is Y Modulo checking when example, for life, everyday in used also is It theory. number and science, computer odd, or even is number a whether

:Y modulo of examples other some are Here

 $1 = 1 \mod 4$ = $1 \mod 7$ = $1 \mod 7$ = $1 \mod 7$ = $1 \mod 7$ $1 \mod 7$ اثبات این مطلب از حوصلهی بحث خارج است.

ex- For . Y by division a of remainder the returns that operation mathematical a is Y Modulo ^{Y} . Y of remainder a and Y of quotient a has Y by divided Δ because Δ is Y mod Δ ample Δ

would " Υ $\ \Delta$ " expression the So. $\ \Upsilon$ modulo addition indicate to used often is $\ \Sigma$ " symbol The follows: as evaluated be

a and $\mathfrak F$ of quotient a has Υ by divided Λ because is This $\cdot = \Upsilon \mod \Lambda = \Upsilon \mod (\Upsilon + \Delta) = \Upsilon \$ $\cdot \cdot$ of remainder

ایجاد کرد. پس از ایجاد این حالت، تابع U_f را به حالت جدید اعمال میکنیم:

$$\frac{|0,f(0)\rangle+|1,f(1)\rangle}{\sqrt{2}}$$

این یک حالت استثنایی است! جملات مختلف کسر بالا حاوی اطلاعاتی در مورد $f(\cdot)$ و $f(\cdot)$ میباشند؛ به نحوی که انگار f(x) را برای دو مقدار x به طور همزمان ارزیابی کرده ایم، این ویژگی به "موازی سازی کوانتومی" موسوم میباشد. بر خلاف موازی سازی کلاسیک، که در آن هر یک مدارهای متعددی دارند ساخته شده برای محاسبه f(x) به طور همزمان اجرا می شوند، در اینجا برای ارزیابی تابع برای چندین مقدار f(x) به طور همزمان، یک مدار f(x) (با قابلیت برهمنهی کوانتومی) استفاده می شود. این فرآیند را می توان به راحتی با استفاده از یک عمل کلی به نام تبدیل هادامارد، به توابعی با تعداد

این فرآیند را می توان به راحتی با استفاده از یک عمل کلی به نام تبدیل هادامارد، به توابعی با تعداد بیت دلخواه تعمیم داد. این عمل فقط تعداد n گیت هادامارد است که به طور موازی روی n کیوبیت عمل می کنند.

برای مثال در شکل زیر؛ دو کیوبیت در حالت $\langle 0 |$ آماده شدهاند. پس از اعمال گیتهای هادامارد بر روی این رجیستر به خروجی زیر خواهیم رسید:

$$\left(\frac{|0\rangle+|1\rangle}{\sqrt{2}}\right)\left(\frac{|0\rangle+|1\rangle}{\sqrt{2}}\right) = \frac{|00\rangle+|01\rangle+|10\rangle+|11\rangle}{\sqrt{2}}$$

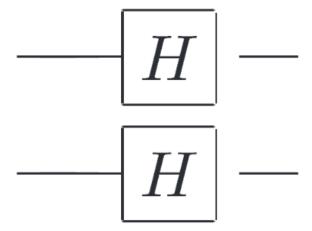
از نماد $2\otimes H$ به عنوان نشانهی عملکرد موازی دو گیت هادامارد استفاده میکنیم؛از علامت $\otimes$ به عنوان تانسور یاد میکنیم. به طور کلی نتایج اعمال موازی گیت هادامارد روی n کیوبیت روی حالت کوانتومی برابرست با:

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \sum_{x} |x\rangle$$

در اینجا، $\subseteq$ نشان دهنده جمع بر روی همه مقادیر ممکن x است، و ماx را برای نشان دادن این عمل می نویسیم. اعمال تبدیل هادامارد روی یک بهمنهی کوانتومی برابر از همه حالت های محاسباتی تولید می کند؛ و با استفاده از فقط x گیت، یک برهمنهی از x حالت تولید می کند.

f(x) تبدیل هادامارد $2 \otimes H$ روی دو بیت کوانتومی پیاده می شود. ارزیابی موازی کوانتومی یک تابع (x) با ورودی (x) بیتی (x) بیتی (x) به روش زیر قابل پیاده سازی می باشد:

ا. ابتدا حالت n+1 کیوبیت $|0
angle^{\otimes n}|0
angle$ را آماده کنید،

شكل ۲.۳: اعمال تبديل هادامارد $\mathrm{H}\otimes n$ روى دو كيوبيت

۲. سپس تبدیل هادامارد را به n کیوبیت اول و به دنبال آن مدار کوانتومی اعمال کنید.

۳. اعمال تابع U_f به کیوبیتهایی که در حالت برهمنهی قرار دارند.

درنهایت حالت زیر تولید میشود:

(x) $\sqrt{n} x |x|$

$$\frac{1}{\sqrt{2^n}}\sum_x |x\rangle|f(x)\rangle$$

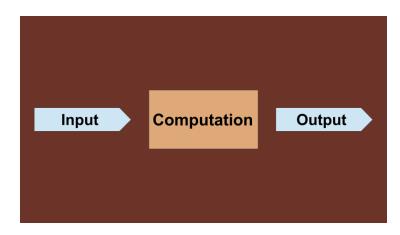
به طور کلی موازی سازی کوانتومی امکان ارزیابی همزمان همه مقادیر ممکن تابع f را فراهم میکند، حتی اگر ظاهراً فقط یک بار f را ارزیابی کرده باشیم. با این حال، این موازی سازی بلافاصله مفید نیست. در مثال تک کیوبیتی ما، اندازه گیری حالت فقط f(x) f(x) یا f(x) را را می دهد. اب به طور مشابه، در حالت کلی، اندازه گیری حالت f(x) f(x) فقط f(x) و قطر f(x) مقدار f(x) خاص می دهد. البته یک کامپیوتر کلاسیک می تواند این کار را به راحتی انجام دهد! محاسبات کوانتومی برای مفید بودن به چیزی بیش از موازی سازی کوانتومی نیاز دارد؛ به توانایی استخراج اطلاعات مربوط به بیش از یک مقدار f(x) از حالتهای سوپرپوزیسیون مانند f(x) f(x) f(x) نیاز دارد. در بخش های بعدی به مثالهای خواهیم پرداخت که این مسائل را حل کند.

 $\sum_{x} |x, f(x)\rangle$

۲.۳ مدل کوئری

۱.۱.۳ مدل محاسباتی استاندارد

پیش از بررسی مدل کوئری، مدل ساده و استاندارد محاسباتی را بررسی میکنیم. به تصویر زیر دقت کنید:

شکل ۳.۳: یک واحد محاسباتی که مقادیری را به عنوان ورودی گرفته، پردازش کرده و سپس مقدار/مقادیر خروجی را ارائه کرده است.

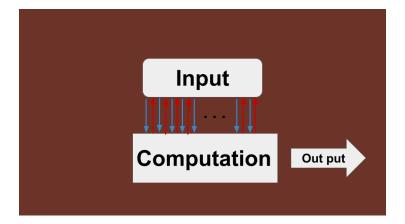
در تصویر بالا یک نمود ساده از کامپیوترهای امروزی ارائه شده است. در دنیای واقعی مقدار ورودی میتواند از هر منبعی تأمین شده باشد. با این وجود هدف ما بررسی منابع تولید ورودی نیست؛ بلکه هدف بررسی مقادیر ورودی (به صورت ایزوله) میباشد. میتوان درنظر گرفت که ورودی داده شده و خروجی نهایی، هر دو در قالب یک رشته از اعداد باینری، ماتریس و یا هرقالب مدنظر کاربر باشند.

مهمترین نکته درباره ی این واحد محاسباتی، در دسترس بودن کل مقادیر ورودی برای واحد پردازش است. به عبارت دیگر واحد پردازش میتواند تمامی مقادیر ورودی را دریافت کرده و تشخیص دهد.

۲.۳ مدل کوئری

در مدل کوئری، دادههای ورودی توسط یک تابع تولید می شوند. واحد محاسباتی دسترسی به تابع تولیدورودی دارد و می تواند برای دریافت دادههای جدید، از تابع یاد شده، در خواست کند.

در این مدل واحد محاسباتی دیگر داده ها را در قالب رشته ای از اطلاعات دردسترس ندارد؛ بلکه میتواند آن ها را از بخش input دریافت کند. در گاهی از مواقع به سیستم mput یا جعبه یا سیاه میگویند. تابع Oracle یا جعبه ی سیاه یک سیستم است که ما به عنوان ناظر به سازو کار داخلی آن و تمامی اطلاعات آن دسترسی نداریم و فقط میتوانیم مقادیر مجاز را به آن داده و مقادیر خروجی را

شکل ۴.۳: شکل بالا نمود مدل محاسباتی کوئری است. واحد محاسباتی برای دریافت دادههای جدید نیاز به درخواست از تابع input دارد. خطوط قرمز و روبهبالا نشان از درخواست واحد محاسباتی و خطوط آبی روبهپایین نشان از پاسخ واحد inputمیباشد.

دريافت كنيم.

تابع oracle به صورت زیر تعریف می شود:

$$\begin{cases} f: \sum^{n} = \sum^{m} \\ Which: m, n \in \mathbb{N} \end{cases}$$

ما در این نظریه کوئری ها را می شماریم و وضعیت آن ها را بررسی میکنیم.

۳.۳ معرفي و پیاده سازي الگوریتم دوچ

۱.۳.۳ مسئلهي دوچ

الگوریتم Deutsch اولین و ساده ترین الگوریتم کوانتومی است. این الگوریتم برای اولین بار در سال ۱۹۸۵ در مقاله ای مطرح شد؛ که توسط دیوید دوچ ^{4} نوشته شده بود. این الگوریتم نقطه ی شروعی برای اثبات برتری کامپیوترهای کوانتومی نسبت به کامپوترهای کلاسیک است.

مسئلهی Deutsch یکی از ساده ترین مفاهیم ممکن را مطرح میکند. اگر یک تابع به فرم زیر تعریف شود:

Deutsch David*

$$f: \sum \rightarrow \sum$$

هدف بررسی ثابت بودن یا متعادل بودن تابع f است. به طور کلی، درساده ترین حالت، می توان چهار وضعیت را برای تابع $f: \sum \to \sum$ درنظر گرفت:

a	$ \begin{array}{c c} f_1(a) \\ \hline 0 \\ 0 \end{array} $	$a \mid$	$ \begin{array}{c} f_2(a) \\ \hline 0 \\ 1 \end{array} $	a	$f_3(a)$	a	$\frac{f_4(a)}{1}$
0	0	0	0	0	$\frac{f_3(a)}{1}$	0	1
1	0	1	1	1	0		1

شکل ۵.۳:

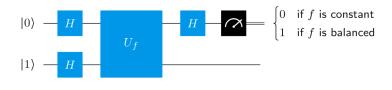
در شكل بالا توابع f f ، f f توابع ثابت و توابع f f و f f توابع متعادل هستند.

	مسئلهی دوچ					
ورودى	$f: \sum ightarrow \sum$					
خروجي	صفر اگر تابع ثابت بود؛ یک اگر تابع متعادل بود.					

در الگوریتمهای کلاسیک برای حل این مسئله، حداقل دو حالت باید بررسی شود.

۲.۳.۳ الگوريتم دوچ

حال به بررسی الگوریتم دوچ میپردازیم. الگوریتمی که مسئلهی دوچ را با یک مدار کوانتومی حل میکند:

شکل ۶.۳:

balanse. or Constante^a

یک تغییر ساده در مدار شکل ۳.۱ نشان می دهد که چگونه مدارهای کوانتومی می توانند با پیاده سازی الگوریتم Deutsch از مدارهای کلاسیک پیشی بگیرند⁹. الگوریتم Deutsch ترکیبی از موازی سازی کوانتومی با خاصیتی از مکانیک کوانتوم به نام تداخل است. مشابه قبل،ابتدا از گیت هادامارد برای آماده سازی اولین کیوبیت به عنوان برهمنهی $(\sqrt{|\mathfrak{T}| + vert0})$ استفاده کنیم، اما اکنون کیوبیت دوم v را با اعمال یک گیت هادامارد به حالت |1> به عنوان بهرهمنهی $(\sqrt{1} - vert0)$ آماده كنيم. بهشكل زير دقت كنيد:

first The states. of superposition a in qubits two preparing first by works algorithm Deutsch The qubit second The . $|1\rangle$ and $|0\rangle$ of superposition equal the is which $|\mathbb{S}|+|$ state the in prepared is qubit phases. opposite with $|1\rangle$ and $|0\rangle$ states the of superposition a is which $|\mathbb{S}|$ state the in prepared is and gate Hadamard a includes that circuit quantum a through passed then are qubits two The CNOT the and $|1\rangle + |0\rangle$ superposition the into $\mathbb{S}$ +l transforms gate Hadamard The gate. CNOT a qubit. second the to qubit first the of state the copies gate

is qubit first the If measured, are qubits two the executed, been has circuit quantum the After to orthogonal is $\mathbb{R}$ state the because is This constant. is f function the then $|0\rangle$ be to measured interfere. destructively will states two the between interference the so $\langle |0\rangle$ state the

the because is This balanced is f function the then $|1\rangle$ be to measured is qubit first the If constructively will states two the between interference the so $|1\rangle$ state the to parallel is $|\mathbb{S}|$ state interfere.

solve to used be can interference quantum how of example simple a is algorithm Deutsch The distinguish can algorithm Deutsch the case, this In classically, solve to difficult is that problem a need would computer classical a while step, single a in functions balanced and constant between steps. of number exponential an take to

ما در واقع یک نسخه ساده شده و بهبود یافته از الگوریتم اصلی را ارائه می دهیم. algorithm Deutsch the in used is Interference : algorithm deutsch in using is interference how that function a is function constant A functions. balanced and constant between distinguish to that function a is function balanced A input. its of regardless value, same the returns always half. other the for \ and inputs its of half for \ returns

شكل ٧.٣: پيادهسازي مداركوانتومي الگوريتم دوچ

حالت ورودي:

$$|\psi_0\rangle = |01\rangle$$

سیستم دو کیوبیتی تشکیل شده، پس از اعمال اثر دو گیت هادامارد میدهد:

$$|\psi_1\rangle = \left[\frac{|0\rangle + |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right]$$

با کمی تأمل میتوان دریافت که اگر Uf را به حالت $|\mathbf{x}| \times \mathbf{ver} t0$ اعمال کنیم، سپس به حالت $|\mathbf{x}| \times \mathbf{ver} t0$ اعمال کنیم، سپس به حالت $|\mathbf{x}| \times \mathbf{ver} t0$ اما را با یکی از دو $|\mathbf{x}| \times \mathbf{ver} t0$ اما را با یکی از دو امکان زیر مواجه می کند:

$$|\psi_2\rangle = \begin{cases} \pm \left[\frac{|0\rangle + |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] & \text{if } f(0) = f(1) \\ \pm \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] & \text{if } f(0) \neq f(1) \end{cases}$$

با اعمال آخرین گیت هادامارد روی کیوبیت اول به حالت زیر خواهیم رسید:

$$|\psi_3\rangle = \begin{cases} \pm |0\rangle \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] & \text{if } f(0) = f(1) \\ \pm |1\rangle \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right] & \text{if } f(0) \neq f(1) \end{cases}$$

با درنظر گرفتن شرایط زیر میتوان $|\psi_3
angle$ را به شکل زیر بازنویسی کرد:

$$\begin{cases} f(0) = f(1) \implies & f(0) \oplus f(1) = 0 \\ f(0) \neq f(1) \implies & f(0) \oplus f(1) = 1 \end{cases}$$

از این رو:

$$|\psi_3\rangle = \pm |f(0) \oplus f(1)\rangle \left[\frac{|0\rangle - |1\rangle}{\sqrt{2}}\right]$$

بنابراین با اندازه گیری کیوبیت اول می توانیم $f(1) \oplus f(0) \oplus f(1)$ را تعیین کنیم. واقعاً جالب است! مدار کوانتومی به ما توانایی تعیین یک ویژگی جهانی از f(x)، یعنی $f(1) \oplus f(1) \oplus f(1)$ را داده است، با استفاده از تنها یک ارزیابی از f(x)!این سریعتر از آن چیزی است که با یک دستگاه کلاسیک امکانپذیر است، یک دستگاه کلاسیک حداقل به دو ارزیابی نیاز دارد. این مثال تفاوت بین موازیسازی کوانتومی و الگوریتمهای تصادفی کلاسیک را برجسته میکند. به سادگی، ممکن است تصور شود که حالت |f(1)| + |f(1)| + |f(1)| مطابقت نزدیکی با یک رایانه کلاسیک تصادفی دارد که هرکدام از حالات کرنیه همیشه یکدیگر را حذف میکنند. در یک رایانه کوانتومی، امکان دارد که دو گزینه با یکدیگر تداخل داشته باشند تا برخی از خواص کلی تابع f را با استفاده از چیزی شبیه به گیت هادامارد برای بازترکیب گزینههای مختلف، مانند آنچه در الگوریتم دوج انجام شد، به دست آورند. اساس طراحی بسیاری از الگوریتمهای کوانتومی این است که یک انتخاب هوشمندانه از تابع و تبدیل نهایی اجازه می دهد تا اطلاعات جهانی مفیدی در مورد تابع تعیین شود - اطلاعاتی که نمیتوان به سرعت در یک رایانه کلاسیک به دست آورد.

فصل ۴

شبیهسازی پدیدههای کوانتومی

در این بخش قصد داریم به بررسی پروتکلهای ابتدایی در نظریهی اطلاعات کوانتومی بپردازیم. تمامی این پروتکلها به تعداد کمی کیوبیت نیاز دارند؛ و در آزمایشگاه به صورت تجربی پیادهسازی شدهاند.

۱.۴ درهمتنیدگی و حالات بل

در اغلب موارد، سیستم از دو کیوبیت درهمتنیده تشکیل شدهاست. تابع حالت این سیستمها به شکل زیر تعریف می شوند:

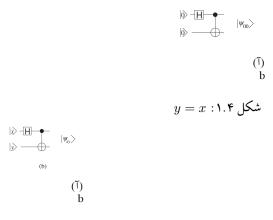
$$|\psi_{00}\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|00\rangle + |11\rangle)$$

برای آماده سازی این حالت کوانتومی، در حالت $\langle 0 |$ داریم. با اعمال یک گیت هدامارد روی یکی از کیوبیتها و سپس با کنترل آن با گیت CNOT، (به نحوی که کیوبیت دوم هدف قرارگیرد.) میتوان به یک حالت درهمتنیده رسید. میتوان این مراحل را به شکل زیر شرح داد:

$$|\psi_{00}\rangle = C_{10}H_1|00\rangle$$

$$|\psi_{xy}\rangle = C_{10}H_1|xy\rangle$$

از آنجایی که چهار حالت $|xy\rangle$ یک مجموعه متعامد هستند و گیتهای هادامارد و CNOT یکه هستند، چهار حالت درهم تنیده $|\psi_{xy}\rangle$ نیز یک مجموعه متعامد هستند، که به نام پایه Bell نامگذاری شدهاند. می توان رابطه ی بالا را یک حالت کلی تعمیم داد:

 $y = 3\sin x : Y.$ ۴ شکل

$$|\psi_{xy}\rangle = C10H1X_1^x X_0^y |00\rangle$$

درنظر داشته باشید که حالات بل قابل تبدیل به یکدیگرند؛ با کمک رابطه ی تعمیم یافته می توان از هر حالت بل به حالت $\langle 00 |$ رسید. توضیحات درباره ی تبدیلات بنویس این روابط به شکل های متعدد قابل بیان است که از حوصله ی بحث خارج است.

۱.۱.۴ درهمتنیدگی

Physics Quantum in Connection Mysterious The Entanglement:

that phenomena baffling most the of one physics, quantum of realm the In is alike philosophers and scientists of imagination the capture to continues of understanding conventional our challenges concept This "entanglement." philosophical and experiments, debates, countless to rise given has and reality inquiries.

can that connection extraordinary the to refers entanglement core, its At them. separating distance the of regardless particles, more or two between exist momentum, spin, as such properties, their entangled, become particles When particle one of state the that way a such in linked become polarization, and space physical the matter no other, the of state the influences instantaneously notions classical defy to seems connection instantaneous This them, between a at action "spooky it dub to Einstein Albert led has and effect and cause of distance."

is entanglement illustrating experiments thought famous most the of One entangled two scenario, this In paradox. (EPR) Einstein-Podolsky-Rosen the to sent and separated are "Bob," and "Alice" as to referred often particles, its particle, one on performed is measurement a When locations, different be to state particle's other the causing determined, instantaneously is state of violation apparent This apart, light-years are they if even well, as known information how of understanding our challenged has limit light's of speed the transmitted, be can

experimen- been has it concept: theoretical a just not is Entanglement most the of One experiments. of variety a through verified and observed tally which test. Bell the is entanglement demonstrating experiments groundbreaking entangled on measurements the When inequalities. Bell of violation the tests can- behavior their that suggests strongly it inequalities, these violate particles quan- of reality the to points instead and physics classical by explained be not entanglement. tum

con- the beyond extend and profound are entanglement of implications The potential the exploring actively are Researchers laboratories. physics of fines quantum and computing quantum like fields in entanglement of applications exist to bits) (quantum qubits enable to ability Entanglement's cryptography. computa- revolutionize to potential the has simultaneously states multiple in considered previously were that solutions to leading cryptography, and tion impossible.

entan- between connection instantaneous the of nature The challenges. tual It causality. and time, space, of understanding our challenges particles gled human of role the and reality of nature true the about debates sparked has function, wave quantum the collapsing in observation

per- and intriguing most the of one as stands entanglement conclusion. In connec- mysterious Its physics. quantum of realm the in phenomena plexing the push to continues and intuitions classical defies particles between tion deeper delve scientists As universe, the of understanding our of boundaries clear it's applications, potential its and entanglement of intricacies the into to generations inspire and captivate to continue will phenomenon this that come.

۲.۴ رمزگذاری متراکم کوانتومی

رمزگذاری متراکم کوانتومی یک کاربرد ساده اما شگفتانگیز از مفاهیم ابتدایی مکانیک کوانتومی است. این کاربرد، همه ایدههای اساسی و ابتدایی مکانیک کوانتومی را به روشی ملموس و غیرقابل توضیح ترکیب میکند، بنابراین مثالی ایدهآل از اهداف و وظایف پردازش اطلاعات است که می توان با استفاده از مکانیک کوانتومی انجام داد.

رمزگذاری متراکم شامل دو طرفین است که به طور معمول به عنوان «آلیس» و «باب» شناخته می شوند، که از هم فاصله زیادی دارند. هدف آنها انتقال برخی اطلاعات کلاسیک از آلیس به باب است. فرض کنید آلیس قصد دارد دوبیت دادهی کلاسیک را برای باب ارسال کند، اما فقط مجاز است یک کیوبیت به باب ارسال کند. آیا می تواند به هدف خود برسد؟

رمزگذاری متراکم به ما میگوید که پاسخ این سؤال بله است. فرض کنید آلیس و باب در ابتدا یک جفت کیوبیت در حالت درهمتنیده زیر به اشتراک میگذارند:

 $|\Psi\rangle=rac{|00
angle+|11
angle}{\sqrt{2}}$

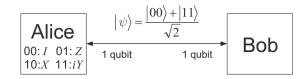
بیانات چی بیتی

آلیس میتواند با استفاده از دو کیوبیت درهمتنیده، دو بیت کلاسیک را به باب منتقل کند. او این کار را با اعمال یک سری از تبدیلات به کیوبیت خود انجام میدهد؛ انتخاب این تبدیلات باتوجه به بیتهایی که قصد ارسالشان را دارد؛ تعیین میشود. به عنوان مثال، اگر آلیس میخواهد بیتهای ۰۰ را به کیوبیت خود اعمال میکند.

این تبدیل واحد باعث می شود که کیوبیت آلیس و کیوبیت باب در یکی از چهار حالت متعامد بل قرار گیرند. اگر آلیس کیوبیت خود را در حالت $|00\rangle$ قرار دهد، کیوبیت باب به طور خود کار به حالت $|00\rangle$ تبدیل می شود. این بدان معناست که آلیس دو بیت اطلاعات $|00\rangle$ را به باب منتقل کرده است.

باب سپس کیوبیت خود را اندازه گیری میکند و یکی از مقادیر ۰ یا ۱ را به دست می آورد. بسته به مقداری که باب اندازه گیری میکند، او می تواند دو بیت کلاسیک که آلیس به او ارسال کرده است را بازیابی کند.

Quantum super dense coding

شکل ۴.۴: تنظیمات اولیه برای کدگذاری فوق متراکم، آلیس و باب که هر کدام یک کیوبیت، از جفت کیوبیت درهمتنیده را در اختیار دارند.

همانطور که در شکل بالا قابل ملاحظه است؛ آلیس و باب، هرکدام یک کیوبیت در اختیار دارند. توجه داشته باشید که Ψ یک حالت ثابت است؛ نیازی نیست که آلیس برای آمادهسازی این حالت، کیوبیتی را به باب ارسال کند. در عوض، ممکن است یک طرف ثالث قبلاً حالت درهمتنیده را آماده کند، یکی از کیوبیتها را به آلیس و دیگری را به باب ارسال کند.

با ارسال تک کیوبیت آلیس به باب، معلوم می شود که آلیس می تواند دو بیت اطلاعات کلاسیک را به باب منتقل کند. در اینجا روشی که او استفاده می کند؛ آورده شده است. اگر او بخواهد رشته بیت :

- "00" را ارسال كند جه هيچ كارى روى كيوبيت خود انجام ندهد.
- "01" را ارسال کند $\implies$ تبدیل دگرگونی فاز ار روی کیوبیت خود اثر میدهد.
- "10" را ارسال کند $\implies$ گیت کوانتومی ،X، NOT را به کیوبیت خود اعمال میکند.
  - "11" را ارسال كند ج تبديل iY را به كيوبيت خود اعمال ميكند.

چهار حالت حاصل به راحتی قابل مشاهده هستند:

$$\begin{array}{c} 00: |\psi\rangle \rightarrow \frac{|00\rangle + |11\rangle}{\sqrt{2}} \\ 01: |\psi\rangle \rightarrow \frac{|00\rangle - |11\rangle}{\sqrt{2}} \\ 10: |\psi\rangle \rightarrow \frac{|10\rangle + |01\rangle}{\sqrt{2}} \\ 11: |\psi\rangle \rightarrow \frac{|01\rangle - |10\rangle}{\sqrt{2}}. \end{array}$$
flip phase*

همانطور که پیشاز این اشاره شد؛این چهار حالت به عنوان پایه بل، حالتهای بل، یا جفتهای EPR شناخته می شوند. توجه داشته باشید که حالتهای بل؛ پایههای متعامد هستند؛ و بنابراین می توانند با اندازه گیری کوانتومی مناسب از یکدیگر متمایز شوند. اگر آلیس کیوبیت خود را به باب بفرستد، و باب هر دو کیوبیت را در اختیار داشته باشد، سپس با انجام اندازه گیری در پایه بل، باب می تواند تعیین کند که کدام یک از چهار رشته بیت ممکن را آلیس ارسال کرده است.

به طور خلاصه می توان گفت: آلیس، با تعامل و اثرگذاری تنها روی یک کیوبیت، قادر به انتقال دو بیت اطلاعات به باب است. البته دو کیوبیت در پروتکل دخیل هستند، اما آلیس هرگز نیازی به تعامل با کیوبیت دوم ندارد. از نظر کلاسیک، وظیفه ای که آلیس انجام می دهد، اگر فقط یک بیت کلاسیک ارسال می کرد، غیرممکن بود.

علاوه بر این، پروتکل رمزگذاری متراکم، تا حدی در آزمایشگاه تأیید شده است. یک نکته کلیدی را میتوان در این مثال زیبا مشاهده کرد: اطلاعات فیزیکی است، و نظریههای فیزیکی شگفتانگیز مانند مکانیک کوانتوم ممکن است تواناییهای پردازش اطلاعات شگفتانگیزی را پیش بینی کنند.

مراحل این پروتکل به اختصار به شرح زیر است:

- آلیس و باب یک جفت کیوبیت درهمتنیده را با هم به اشتراک میگذارند.
  - آلیس میخواهد دو بیت کلاسیک، ۰۰ یا ۰۱ را به باب ارسال کند.
- آلیس یک عمل واحد بر روی کیوبیت خود اعمال میکند که بسته به بیتهایی که میخواهد به باب ارسال کند متفاوت است.
  - آليس كيوبيت خود را به باب مي فرستد.
- باب کیوبیت را اندازه گیری میکند و دو بیت کلاسیکی که آلیس به او ارسال کرده است را دریافت میکند.
- اگر آلیس یک عمل یکه بر روی کیوبیت خود اعمال نکند، باب فقط می تواند یک بیت کلاسیک را دریافت کند. با این حال، اگر آلیس عمل یکه مناسب را اعمال کند، می تواند دو بیت کلاسیک را با ارسال یک کیوبیت انتقال دهد.

پروتکل رمزگذاری متراکم؛ یک مثال عالی از قدرت مکانیک کوانتوم در انتقال اطلاعات است. این پروتکل نشان میدهد که میتوان با استفاده از قوانین مکانیک کوانتوم، اطلاعات را به روشهای غیرممکن در فیزیک کلاسیک انتقال داد.

۳.۴ دورېري

دوربری کوانتومی تکنیکی برای جابجایی حالات کوانتومی به نقاط دیگر است. در اینجا نحوه عملکرد دوربری کوانتومی آمده است:

آلیس و باب مدت ها پیش با هم آشنا شدند اما اکنون دور از هم زندگی می کنند. در حالی که آنها با هم یک جفت EPR تولید کردند، هر کدام یک کیوبیت از جفت EPR را در هنگام جدا شدن می گرفتند. سال ها بعد، باب مخفی است، و ماموریت آلیس، در صورتی که آن را بپذیرد، تحویل یک کیوبیت $|\Psi|$ به باب است. او وضعیت و خصوصیات کیوبیت را نمی داند و علاوه بر این فقط می تواند اطلاعات کلاسیک را برای باب ارسال کند. آیا آلیس باید این مأموریت را بپذیرد؟

درظاهر، تمام شرایط علیه آلیس است. او وضعیت $\langle \Psi |$ کیوبیتی را که باید برای باب بفرستد نمی داند، و طبق قوانین مکانیک کوانتومی، او حق تعیین وضعیت $\langle \Psi |$ را ندارد؛ زیرا فقط یک نسخه از جفت کیوبیت را در اختیار دارد. به علاوه، حتی اگر او حالت $\langle \Psi |$ را می دانست، توصیف دقیق آن به مقدار نامحدودی از اطلاعات کلاسیک نیاز دارد، زیرا $\langle \Psi |$ مقادیری را در یک فضای پیوسته می گیرد.

بنابراین حتی اگر او $|\Psi|$ را می دانست، برای آلیس تا ابد طول می کشید تا وضعیت را برای باب توصیف کند. دوربری کوانتومی راهی برای استفاده از جفت EPR درهم تنیده به منظور ارسال $|\Psi|$ به باب، تنها با سربار کوچکی از ارتباطات کلاسیک است. این مسأله وضعیت را برای آلیس تغییر می دهد.

به طور کلی، مراحل حل به شرح زیر است: آلیس با کیوبیت $|\Psi\rangle$ با یک کیوبیت خود از جفت EPR، و سپس دو کیوبیت در اختیارش را اندازه گیری می کند و یکی از چهار نتیجه کلاسیک ممکن ، ${\rm EPR}$

بسته به پیام کلاسیک آلیس، باب یکی از چهار عملگر جدول زیر را روی کیوبیت EPR خود اعمال میکند. به طرز شگفت انگیزی، با انجام این کار او می تواند حالت اولیه را بازیابی کند $|\Psi\rangle$ مدار کوانتومی نشان داده شده در شکل زیر توصیف دقیق تری از دوربری کوانتومی ارائه می دهد. دوربری حالتی که باید از راه دور منتقل شود عبارت است از $|\Psi\rangle = \alpha|0\rangle + \beta|1\rangle$ که α و β ناشناخته هستند.

۳.۴. دوربری

$$=\frac{1}{\sqrt{2}}[\alpha|0\rangle(|00\rangle+|11\rangle)+\beta|1\rangle(|00\rangle+|11\rangle)]$$

جایی که ما از این قاعده استفاده می کنیم که دو کوبیت اول (در سمت چپ) متعلق به آلیس هستند و کوبیت سوم متعلق به باب است. همانطور که قبلا توضیح دادیم ، کوبیت دوم آلیس و کوبیت باب در یک حالت EPR شروع می شوند. آلیس یک گیت CNOT را روی کیوبیتهای خود اثر میدهد. از این رو:

$$|\psi_1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} [\alpha|0\rangle(|00\rangle + |11\rangle) + \beta|1\rangle(|10\rangle + |01\rangle)]$$

سپس گیت هادامارد را روی اولین کیوبیت اثر میدهد و به دست می آورد:

$$|\psi_2\rangle = \frac{1}{2}[\alpha(|0\rangle + |1\rangle)(|00\rangle + |11\rangle) + \beta(|0\rangle - |1\rangle)(|10\rangle + |01\rangle)]$$

این حالت را می توان به روش زیر بازنویسی کرد، به سادگی با گروه بندی مجدد عبارات:

$$\begin{aligned} |\psi_2\rangle = &\frac{1}{2}[|00\rangle(\alpha|0\rangle + \beta|1\rangle) + |01\rangle(\alpha|1\rangle + \beta|0\rangle) \\ &+ |10\rangle(\alpha|0\rangle - \beta|1\rangle) + |11\rangle(\alpha|1\rangle - \beta|0\rangle)] \end{aligned}$$

این عبارت به طور طبیعی به چهار اصطلاح تقسیم می شود. عبارت اول دارای کیوبیت های آلیس $lpha|0
angle+eta\;vert1
angle$ است؛ در حالت $|\Psi
angle$ است؛ در حالت |00
angle و کیوبیت باب، که بیانگر حالت اصلی $|\Psi
angle$ است؛ در حالت |00
angle و قرار دارد.

. اگر آلیس یک اندازه گیری را انجام دهد و نتیجه ۰۰ را به دست آورد، آنگاه کیوبیت باب دقیقا همان $|\Psi\rangle$ میباشد.

ىه طور مشايه:

$$00 \longmapsto |\psi_3(00)\rangle \equiv [\alpha|0\rangle + \beta|1\rangle]$$

$$01 \longmapsto |\psi_3(01)\rangle \equiv [\alpha|1\rangle + \beta|0\rangle]$$

$$10 \longmapsto |\psi_3(10)\rangle \equiv [\alpha|0\rangle - \beta|1\rangle]$$

$$11 \longmapsto |\psi_3(11)\rangle \equiv [\alpha|1\rangle - \beta|0\rangle]$$

بسته به نتیجه اندازه گیری آلیس، کیوبیت باب به یکی از این چهار حالت ممکن قرار خواهد گرفت. البته، برای پیدا کردن حالت کیوبیت، باید نتیجه اندازه گیری آلیس را به باب اعلام کرد. کمی پیشتر نشان خواهیم داد که همین وضعیت مانع از استفاده از دوربری برای انتقال اطلاعات با سرعتی، سریعتر ازسرعت نور میشود.

هنگامی که باب نتیجه اندازه گیری را فهمید، باب می تواند حالت کیوبیت خود را «تثبیت» کند و با استفاده از گیت کوانتومی مناسب، $|\Psi|$ را بازیابی کند. به عنوان مثال، در موردی که اندازه گیری نتیجهی ۰۰ را نشان می دهد، باب نیازی به انجام کاری ندارد. اگر نتیجه ی اندازه گیری ۰۱ باشد، باب می تواند حالت کیوبیت خود را با اعمال دروازه X اصلاح کند.

اگر نتیجه ی اندازه گیری ۱۰ باشد، باب می تواند حالت کیوبیت خود را با استفاده از گیت Z ثابت کند. اگر اندازه گیری ۱۱ باشد، باب می تواند با اعمال ابتدا یک X و سپس یک گیت Z حالت کیوبیت خود را اصلاح کند. به طور خلاصه، باب باید تبدیل ZM1XM2 را در کیوبیت خوداعمال کند Z؛ و بدین طریق او می تواند حالت Ψ را بازیابی می کند.

با مطرح کردن مفهوم تلپورت کوانتومی، سوالات زیادی مطرح می شود. در اینجا به تعدادی از متداول ترین سوالات مطرح کرده و پاسخ می دهیم:

سوال اول

آیا دوربری به فرد اجازه نمی دهد حالتهای کوانتومی را سریعتر از نور منتقل کند؟ این امر بسیار جذاب و شگرف است؛ زیرا تئوری نسبیت نشان می دهد که انتقال اطلاعات سریعتر از نور می تواند برای ارسال اطلاعات به عقب در زمان استفاده شود. دوربری کوانتومی ارتباط سریعتر از سرعت نور را امکانپذیر نمی کند، زیرا برای تکمیل دوربری، آلیس باید نتیجه اندازه گیری خود را از طریق یک کانال ارتباطی کلاسیک به باب منتقل کند.

می توان نشان داد؛ که بدون این کانال ارتباطی کلاسیک، دوربری توان انتقال هیچ اطلاعاتی را ندارد. کانال ارتباط کلاسیک با سرعت نور محدود می شود، بنابراین می توان نتیجه گرفت که تله یورت

[&]quot;توجه داشته باشید که چگونه زمان در نمودارهای مدار از چپ به راست میگذرد، اما در عملیاتهای ماتریسی سمت راست اول اتفاق میافتد

۳.۴. دوربری

کوانتومی نمی تواند سریعتر از سرعت نور انجام شود و این تناقض ظاهری را حل میشود.

سوال دوم

در فرآیند دوربری به نظر می رسد یک کپی از حالت کوانتومی در حال انتقال از راه دور ایجاد می شود؛ در حالی که آشکارا قضیه عدم شبیه سازی ^{3} مورد بحث نقض می کند.

این نقض ناشی از دقت کم و یا توهم است؛ زیرا پس از فرآیند دوربری فقط کیوبیت هدف در حالت $|\Psi\rangle$ باقی می ماند و کیوبیت اصلی که حامل داده است؛ با توجه به فرآیند اندازه گیری حالت اصلی به یکی از حالت های پایه محاسباتی $|\Psi\rangle$ یکی از حالت های پایه محاسباتی $|\Psi\rangle$ یا باز $|\Psi\rangle$ از مبش میکند.

theorem cloning No*